

Česká republika

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát-oblastní pracoviště Brno

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Masarykova základní škola Brno, Zemědělská 29

Adresa: Zemědělská 29/173, 613 00 Brno

Identifikátor školy: 600 108 619

Termín konání komplexní inspekce: 5. – 8. listopad 2002

Čj.:	122 284/02 - 11039
Signatura:	kl2zw101

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Masarykova základní škola Brno, Zemědělská 29 (dále jen MZŠ), sdružuje základní školu (dále jen ZŠ), mateřskou školu (dále jen MŠ), školní družinu (dále jen ŠD) a školní jídelnu (dále jen ŠJ).

ZŠ má 23 tříd, v nichž se vzdělává 575 žáků. Dvojtřídní MŠ navštěvuje 50 dětí. ZŠ realizuje vzdělávací program Základní škola č.j. 16847/96-2.

Zřizovatelem školy, která je příspěvkovou organizací, je statutární město Brno, městská část Brno–sever, Bratislavská 70, 601 47 Brno. Odloučená pracoviště jsou v budovách Jugoslávská 126, Jugoslávská 111 a Zemědělská 76.

Školní jídelna nebyla předmětem inspekce.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- Personálních podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve sledovaných oblastech, které jsou níže konkretizovány.
- Materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve sledovaných oblastech.
- Průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve sledovaných oblastech.
- Efektivnosti využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu za období roku 2001.

Sledovanými oblastmi podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy byly: činnost ZŠ (na 1. stupni ZŠ byly hospitovány předměty český jazyk a matematika, na 2. stupni ZŠ předměty český jazyk, cizí jazyky, matematika, dějepis, blok přírodovědných předmětů, informatika, praktické činnosti a hudební výchova), činnost MŠ (hospitovány byly spontánní a řízené činnosti) a činnost ŠD (hospitovány byly odpočinkové, rekreační a zájmové činnosti).

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Většina pedagogů školy splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, pouze v případě čtyř hospitovaných učitelů ZŠ (týká se předmětů: anglický jazyk, hudební výchova, informatika a praktické činnosti) a dvou vychovatelek ŠD bylo zjištěno nenaplnění nebo částečné naplnění výše uvedených podmínek. Zda se absence kvalifikovanosti promítá do výuky, je uvedeno v dalším textu u hodnocení příslušných vyučovacích předmětů a u hodnocení činnosti ŠD. Skladba úvazků je vzhledem k personálním podmínkám školy optimální. Mnozí pedagogové absolvovali kromě požadovaného vzdělání různé studijní programy, semináře a kurzy, jimiž si zvyšují svou odbornost a následně ji uplatňují při výuce. To se příznivě projevuje v kvalitě vzdělávání a výchovy v MŠ i v ZŠ, např. při aplikaci logopedie a prvků „daltonského plánu“ nebo poznatků z oboru speciální pedagogiky. Pro žáky 2. - 5. ročníku je zřízena speciální třída. V ní jsou vyučováni předmětu Čj žáci s diagnostikovanými poruchami učení a žáci integrovaní. Výuka probíhá souběžně

s vyučováním ve třídě, určení žáci každý den přecházejí na hodiny Čj do této speciální třídy, kde vyučuje speciální pedagog a kde je dětem věnována individuální péče.

Systém vedení zaměstnanců je propracován. Na škole jsou zřízeny poradní a metodické orgány (pedagogická rada, metodické sdružení, předmětové komise), které vyvíjejí soustavnou činnost. Zápisy z pedagogických rad ZŠ dokladují, že jsou při pravidelných jednáních preferovány otázky prospěchu a chování žáků a pedagogická problematika. Pedagogické rady MŠ naopak upřednostňují při svých jednáních provozní záležitosti. Metodické sdružení a předmětové komise se zabývají především organizačními záležitostmi. Ředitel školy předává pracovníkům školy stále větší část informací v elektronické podobě do počítačů umístěných v jednotlivých kabinetech. Je zřejmé, že s některými daty už si učitelé zvykají běžně pracovat; ovšem některé údaje (např. tematické plány) jsou zatím neúplné, nejsou aktualizovány a v důsledku toho není práce s nimi v elektronické verzi zcela funkční. Začínajícím nebo méně zkušeným pedagogům jsou ustanoveni uvádějící učitelé; ne vždy však je toto předávání zkušeností organizačně zabezpečeno tak, aby bylo zcela účinné.

Organizační řád je sestaven promyšleně. Ředitel školy deleguje některé své kompetence na vedoucí učitelku MŠ a na své dva zástupce, kteří jsou stanoveni pro 1. st. ZŠ a pro 2. st. ZŠ. Jasně jsou vymezeny kompetence vedoucí vychovatelky ŠD, ročníkových učitelů na 1. st. ZŠ, třídních učitelů a speciálních pedagogů. Přesně jsou formulovány kompetence pracovníků úseku správního a provozního. Dokumentace školy průkazně zachycuje průběh vzdělávání, je vedena systematicky a s výjimkou drobných formálních nedostatků vykazuje velmi dobrou administrativní úroveň.

Výchovné poradenství je na škole zabezpečeno velmi dobře. Evidence žáků se specifickými vzdělávacími potřebami je řádně vedena, je vyhodnocována a je dbáno na to, aby se při výuce zohledňovaly specifické vzdělávací potřeby těchto žáků (např. při psaní diktátů, při četbě textů, při matematických úkonech apod.). Výchovné poradenství rovněž sleduje a metodicky vede práci žakovského parlamentu, která je předmětem živého zájmu žáků školy.

Kontrolní činnost ve škole vychází z ročního plánu kontrolní činnosti. V pracovních náplních všech vedoucích pracovníků je začleněna povinnost kontrolovat své podřízené. Kontrolní systém postihuje celou organizační strukturu včetně všech součástí i odloučených pracovišť. Výchovně-vzdělávací činnost je kontrolována na základě plánu hospitační činnosti. Pedagogická dokumentace je pravidelně kontrolována. Menší důraz je kladen na kontrolu a vyhodnocování práce předmětových komisí. Práce provozních zaměstnanců je vedením školy sledovaná průběžně. S analýzou zjištěných poznatků jsou zaměstnanci seznamováni na pedagogických radách a provozních poradách. Projednání výsledků hospitačí s učitelem není z předložených materiálů vždy patrné. Hospitační činnost v ŠD však není zdokladována, přestože je uvedena v plánu kontrolní činnosti. Opatření plynoucí z provedených kontrol se většinou promítají do změn vnitřních dokumentů školy i do plánování další kontrolní činnosti. Následná kontrola plnění opatření k nápravě je uskutečňována. Méně pozornosti je věnováno paralelnímu porovnávání poznatků z hospitační činnosti a výsledků vzdělávání a výchovy zjišťovaných vlastními evaluačními nástroji. Učební plán ZŠ není rozvržen do několikaletých cyklů dle jednotlivých stupňů ZŠ, což znesnadňuje kontrolu jeho naplňování.

Organizace provozu školy je řádně zabezpečena promyšleně sestaveným školním řádem, který preferuje především plynulý chod školy a zajištění bezpečnosti žáků. Rozvrh hodin je vhodně sestaven. Skladba jednotlivých předmětů však není vždy optimální z hlediska psychohygieny (myšlenkově náročné předměty – např. fyzika nebo cizí jazyky - jsou někdy vyučovány až 6. vyučovací hodinu). Délka přestávek a délka 1. – 6. vyučovací hodiny je stanovena v souladu s příslušnými právními předpisy. Sedmá a osmá vyučovací hodina je však zkrácena na 40 minut, což neodpovídá příslušné vyhlášce. Žáci dodržují pitný režim,

o přestávkách se pohybují na chodbách a ve třídách. V případě pěkného počasí mohou využívat přilehlý areál školy. Zatímco ve většině sledovaných hodin na 1. stupni ZŠ byly při únavě dětí zařazovány relaxační chvílky, na 2. stupni ZŠ relaxace většinou chyběla.

Ve svých koncepčních záměrech škola deklaruje zařazování prvků „daltonského plánu“ do procesu učení. Tyto progresivní pedagogické trendy jsou zatím uplatňovány pouze v činnosti MŠ. Rozsah zájmové činnosti žáků není v současné době natolik široký, aby naplňoval koncepční záměr školy: „nabídnout co nejširší spektrum zájmové činnosti ve školní družině i v zájmových útvech“. Naopak poskytování péče žákům se specifickými poruchami učení je důkladně zakomponováno do vzdělávací činnosti tak, jak to deklaruje škola ve své koncepci.

Informační systém školy je funkční, informace rodičům i zaměstnancům jsou předávány včas a v potřebném rozsahu. Rodiče jsou informováni o prospěchu a chování svých dětí na pravidelných třídních schůzkách, hovorových hodinách a prostřednictvím deníčků a žákovských knížek. V některých hospitovaných předmětech (viz text v oddílu Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy) bylo zjištěno, že frekvence známek v žákovských knížkách není vždy vyvážená.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům zajišťovány školou na velmi dobré úrovni.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Dvě školní budovy, v nichž probíhá výchovně-vzdělávací činnost (Zemědělská 29 a Jugoslávská 126), jsou architektonicky cenné funkcionalistické stavby, jejichž krásně opravený exteriér výrazně kontrastuje s omšelým, opotřebovaným a mnohde i prostorově nevyhovujícím interiérem. Prostorové a materiálně-technické podmínky učeben ZŠ a MŠ sice umožňují plnit výchovně-vzdělávací program školy, ale někdy znesnadňují organizaci vzdělávání a výchovy. To se týká např. dvou učeben prvního ročníku ZŠ, kde se propadá část podlahy. Z hlediska BOZP není v tomto případě řádně zajištěna bezpečnost dětí, ani jejich tělesný vývoj, protože žáci se pohybují po nerovném povrchu a školní nábytek, sloužící k sezení a psaní, nestojí rovně. Třídy ZŠ a MŠ jsou většinou vybaveny starým, značně opotřebovaným nábytkem. Výška žákovského a dětského nábytku v ZŠ a v MŠ neodpovídá ve všech případech antropometrickým požadavkům stanoveným pro žáky jednotlivých věkových kategorií. Vnitřní prostory jsou většinou nevymalované, stěny jsou mnohde zašlé, někde odpadá omítka a jsou narušeny obklady okolo umyvadel. Nedostatečné prostory v šatně starších dětí MŠ komplikují přípravu na pobyt venku. Část dětí se denně obléká do svrchního oblečení na zemi ve třídě. Sociální zázemí MŠ (5 WC a 5 umyvadel pro obě třídy) neodpovídá počtu dětí a v důsledku toho někdy dochází ke zbytečným časovým ztrátám a prostojům. Umyvadla jsou umístěná příliš vysoko, takže neodpovídají výšce mladších dětí a znesnadňují rozvoj jejich samostatnosti při hygieně. MŠ využívá školních zahrad; hračky a pomůcky učitelky denně přenášejí, neboť na zahradách nejsou prostory k jejich ukládání. Značná vlhkost zdiva v některých prostorách školy (např. v umývárně i na WC v MŠ, ve školní jídelně apod.) narušuje stěny a snižuje estetiku prostředí. Některé prostory užívané ŠD jsou stísněné, což poněkud znesnadňuje realizaci pohybových aktivit dětí. Rovněž obě školní jídelny jsou málo prostorné a jejich interiéru včetně vybavení nevytváří dobré podmínky pro pěstování kultury stolování a pro pohodu při jídle.

Prostorové a architektonické úpravy školní budovy jsou limitovány požadavky památkové péče, do níž spadá podstatná část školních prostor.

Velmi dobré materiálně-technické podmínky jsou v účelně vybavené odborné učebně informatiky. Pokud jde o esteticko-didaktickou výzdobu učeben, je zejména v MŠ a na 1. stupni ZŠ zřejmá výrazná snaha pedagogů materiálně podpořit a zefektivnit proces vzdělávání a výchovy vhodnými vyučovacími pomůckami, výrobky samotných žáků i vlastními doplňkovými didaktickými materiály. Na druhém stupni ZŠ byly učebny většinou vzhledem k probíranému učivu méně podnětné a méně motivující. Výuka některým předmětům (např. hudební výchově) probíhá ve dvoraně. Avšak vzhledem k tomu, že jde o místnost průchozí a víceúčelovou, není možno umístit stabilně všechny vyučovací pomůcky tak, aby mohly být průběžně a pohodově využívány.

Vybavenost jednotlivých kabinetů je na standardní úrovni, inovace pomůcek je prováděna postupně. MŠ je dobře vybavena hračkami, dětskou i odbornou literaturou i didaktickou technikou. Poněkud zastaralý je fond pomůcek. Ve výuce v ZŠ jsou využívány dostupné učební pomůcky, v některých případech zhotoveny samotnými vyučujícími. Žáci používali učebnice různých nakladatelství, schválené MŠMT; v některých případech učebnice chyběly (viz text v oddílu Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy). Didaktická technika byla ve většině hospitovaných hodin používána a přispívala ke zefektivnění procesu učení. Vyučující jednotlivých předmětů jsou informováni o učebních pomůckách a na vedení školy se obracejí se svými požadavky na jejich dokoupení a modernizaci.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům jsou celkově na průměrné úrovni.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V ZÁKLADNÍ ŠKOLE A V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace vzdělávacích programů

Učební osnovy sledovaných předmětů v ZŠ byly v době inspekce dodržovány. Učební plán odpovídá požadavkům realizovaného vzdělávacího programu Základní škola. Výchovně-vzdělávací program mateřské školy byl naplňován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy i v souladu s vymezením v rozhodnutí o zařazení do sítě škol.

Realizovaný vzdělávací program školy je v souladu se zařazením do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Učební plán a učební osnovy ZŠ jsou naplňovány v souladu s požadavky vzdělávacího programu Základní škola č.j. 16 847/96-2.

Drobné administrativní nedostatky ve vedení povinné školní dokumentace byly formálního charakteru a většinou byly už v průběhu inspekce odstraněny.

Povinná dokumentace školy je vedena a průkazným způsobem zachycuje průběh vzdělávání.

Kontrola učebního plánu ZŠ je funkční, i když způsob jejího provádění je poněkud nesystémový a méně přehledný. Plnění učebních osnov je dle požadavků vzdělávacího programu Základní škola kontrolováno průběžně, jako pracovní materiál slouží tematické plány.

Kontrola naplňování učebních dokumentů je funkční.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy

1. stupeň ZŠ

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce a v matematice

Odborná a pedagogická způsobilost všech hospitovaných pedagogů i jejich poznatky z dalšího vzdělávání příznivě ovlivňují kvalitu výuky. Sledovaná výuka českého jazyka a matematiky byla pečlivě připravená, promyšleně strukturovaná a navazovala na předcházející učivo. Většina hospitovaných hodin měla vyrovnanou úroveň, dvě byly vynikající. Stanovené cíle byly naplňovány. Členění hodin a tempo výuky bylo adekvátní vzdělávacím potřebám žáků. Vstupní motivace spočívala převážně ve sdělení obsahu hodiny, průběžně byli žáci motivováni prostřednictvím rozhovorů, her, hádanek, uplatněním vlastních zkušeností a prožitků.

Podrobná příprava obsahu hodin se zadanými úkoly na tabuli umožňovala využívat individuálního tempa při výuce. Účelně zadávané úkoly v pracovních listech žáci aktivně plnili, pracovali se zájmem, velmi často řešili zadané úkoly ve skupinkách, které byly vyučujícími stabilně určeny. Každá skupinka měla svoje pojmenování a jako taková byla též hodnocena. Hodnocení bylo motivační a bylo různými způsoby přehledně zaznamenáváno. Často se využívalo pochvaly, povzbuzení a průběžného pozitivního posilování. V hodinách, kde se činnosti často střídaly, byl vyučovací čas využit efektivně. Jen zřídka byly zařazovány metody práce s chybou. Určité rezervy zůstávají v zaměření se na sebehodnocení a sebereflexi žáků. Příležitosti pro aktivní učení byly poskytovány jen ojediněle, alternativní zdroje informací byly uplatněny v jedné hodině.

Dobrou psychohygienu výuky podporovaly relaxační chvílky, pitný režim i časté střídání metod práce. Materiální podpora výuky byla na velmi dobré úrovni díky aktivitě vyučujících, kteří si většinu drobných manipulativních pomůcek pro zefektivnění výuky vyrábějí sami.

Kontrolu výsledků zadané práce prováděli většinou vyučující. Při kontrole úkolů nebyla vždy všem žákům poskytnuta zpětná vazba o příčinách jejich chybování. Hodnocení výsledků práce žáků v závěru hodin prováděli učitelé sami, méně využívali této příležitosti k analýze chyb a k vedení dětí k vlastnímu sebehodnocení. Písemným projevům dětí byla věnována náležitá pozornost, žákovské sešity byly pravidelně opravovány a kontrolovány. Úhlednost písma a úprava písemných prací měla celkově velmi dobrou úroveň.

Všichni vyučující měli k dětem pěkný vztah, pomáhali jim, ve třídách bylo možné pozorovat vstřícnou pracovní atmosféru. V případě potřeby se učitelé žákům individuálně věnovali. Žáci akceptovali dohodnutá pravidla chování, plnili pokyny vyučujících a byli ukázněni. Prostor pro osobnostní a sociální rozvoj žáků byl využíván při skupinových činnostech. Ve všech hospitovaných třídách byl podporován rozvoj komunikativních dovedností žáků, byla dodržována pravidla komunikace a dětem byla poskytována možnost uplatňovat vlastní názor.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v hodinách českého jazyka a matematiky na prvním stupni ZŠ měly velmi dobrou úroveň.

2. stupeň ZŠ

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce

Obě hospitované vyučující splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, což se pozitivně promítalo do sledované výuky ve smyslu odborného vhledu do problematiky předmětu. Ve věci promyšlené struktury hodiny a metodického vedení výuky však byly mezi jednotlivými hodinami značné kvalitativní rozdíly.

V případě důmyslně stanoveného sledu jednotlivých didaktických kroků se dařilo jedné z vyučujících stimulovat žáky k vlastním závěrům a k výrazným vědomostním ziskům už v samotné vyučovací hodině. Naproti tomu v hodinách méně promyšlených po stránce metodické byli žáci často ponecháváni v pasivitě a učební efekt byl nízký. Vedle pohotových reakcí na kvalitu práce žáků ze strany vyučující se v jiných hodinách vyskytovalo hodnocení žáků pouze sporadické a povšechné. V jedné z hospitovaných tříd byla frekvence známek v žákovských knížkách žáků velmi nerovnoměrná.

Při výuce byl kladen důraz na zběhlost žáků v používání odborné terminologie. V jedné ze sledovaných hodin byly velmi úspěšně zadávány diferencované úkoly a problémové otázky, jimiž byli žáci výrazně aktivizováni k samostatným úvahám a postupům a k pohotové orientaci v systému jazyka. K výrazným pozitivům patřilo rovněž účinné uplatňování mezipředmětových vztahů. Žákům s vývojovými poruchami učení byly zadávány diferencované úkoly. Naproti tomu však byla sledována i výuka poněkud nesourodá, kdy žáci nebyli cíleně vedeni ke splnění stanoveného úkolu a náročnost některých zadání byla neúměrně nízká. Ne vždy byl účinně vzbuzován zájem žáků o probírané učivo.

V hospitovaných hodinách většinou chyběla relaxace. Někde nebylo provedeno závěrečné shrnutí probraného učiva. Materiální podpora výuky byla úměrná standardnímu vybavení kabinetu českého jazyka. Slovníky spisovné češtiny jsou na škole pouze v malém počtu. Školní knihovna zatím není žákům druhého stupně ZŠ k dispozici.

I když mluvní projevy obou vyučujících se vyznačovaly jazykovou bezchybností, úroveň jazykové kultury samotných žáků nebyla vždy sledována a usměrňována s potřebnou důkladností a důsledností.

Žáci se orientovali v jazykovém učivu s rozdílnou zběhlostí a s rozdílnou mírou projevovaného zájmu o předmět. Značné kontrasty se vyskytovaly v kvalitě písemných projevů žáků; reakce ze strany vyučujících byly někdy velmi důsledné, jindy benevolentní.

Vzdělávání a výchova v předmětu český jazyk jsou vzhledem k nevyvážené úrovni celkově hodnoceny jako průměrné.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v cizích jazycích (jazyk anglický a jazyk německý)

Cizím jazykům ve škole vyučují čtyři učitelky. Jedna z nich svým vzděláním nespĺňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti a jedné chybí způsobilost pedagogická. Tato skutečnost neměla negativní vliv na kvalitu sledované výuky.

Vstupní motivace byla ve sledované výuce méně výrazná, spočívala většinou pouze ve sdělení tématu hodiny. Účinněji byli žáci motivováni v průběhu hodin. Učitelky využívaly aktualizace učiva, pozitivního posilování a uváděly příklady z praxe. Znalosti a dovednosti žáků byly většinou prověřovány společným frontálním opakováním nebo individuálním

zkoušením. Hodnocení výkonu žáků bylo spravedlivé a objektivní, ne vždy však vyučujícími zdůvodněné. Při zadávání úkolů byla respektována zásada přiměřenosti. V závěru hodin většinou nebylo prováděno hodnocení výkonu jednotlivců a žáci byli zřídka vedeni k sebehodnocení a hodnocení svých spolužáků. V menší části sledované výuky byla motivace zcela opomenuta.

Bezprostřední příprava všech vyučujících na jednotlivé hodiny byla pečlivá jak po stránce organizační, tak i po stránce metodické. Psychohygienické zásady byly v převážné části sledované výuky dodržovány, ojediněle bylo jejich respektování ztěžováno např. zařazením výuky cizích jazyků na 6. vyučovací hodinu. Jasně stanovené výukové cíle byly průběžně plněny, v menší části hospitovaných hodin však nebyla důsledně sledována míra jejich naplnění.

Učitelky využívaly rozmanitých vyučovacích metod a forem práce, účelně zařazovaly práci ve dvojicích, ve skupinách i frontální výuku. Většina hodin byla vedena v cizím jazyce. V menší části sledovaných hodin byl kladen značný důraz na zvládnutí gramatického a lexikálního učiva a komunikativní charakter výuky cizích jazyků byl opomíjen. Žáci prokazovali velmi dobré znalosti gramatických pravidel, byli schopni překládat cizojazyčné texty a bez větších problémů plnili úkoly spojené s poslechem. Menší zběhlost prokazovali v samostatném vyjadřování v cizím jazyce. Zabezpečení výuky anglického i německého jazyka magnetofony, učebními pomůckami, odbornou literaturou, video a audionahrávkami je průměrné. Ve škole je k dispozici jazyková učebna, která však není speciálně vybavena pro výuku cizích jazyků. Většina hospitovaných hodin probíhala v kmenových třídách. V těchto učebnách chyběla motivující výzdoba, která by pomáhala dotvářet cizojazyčnou atmosféru.

V hodinách učitelky účelně a promyšleně využívaly dostupných pomůcek a materiálů, často z vlastních zdrojů. Diferenciace úkolů s ohledem na individuální schopnosti a vzdělávací potřeby jednotlivců byla realizována v malé části hospitované výuky.

Vyučující i žáci respektovali dohodnutá pravidla jednání, komunikace ve třídách byla založena na vzájemné důvěře a přiměřené toleranci. V hodinách, které kladly větší důraz na gramatické zvládnutí učiva, byly komunikativní dovednosti rozvíjeny v menší míře. Většina žáků projevovala k výuce pozitivní postoj.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v cizích jazycích jsou velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice

Výukové cíle hospitovaných hodin byly vhodně stanoveny podle složení tříd, dle povahy učiva i jeho praktického uplatnění a respektovaly zásadu soustavnosti a systémové návaznosti. Odborná a pedagogická způsobilost všech vyučujících se pozitivně promítala do kvality vzdělávání.

Účinná vstupní motivace byla uplatňována ojediněle, častěji byla zařazována motivace průběžná. Hodnocení výkonu bylo stručné a především pozitivně zaměřené, což žáky motivovalo a povzbuzovalo k další práci. Kontrolním řešením a individuální i společnou kontrolou učitelky zabezpečovaly oboustrannou zpětnou vazbu.

Většina sledované výuky se vyznačovala činnostním pojetím. Činnosti směřovaly k naplňování stanovených vzdělávacích cílů i specifických cílů uvedených v učebních osnovách předmětu. Učitelky ověřovaly potřebné vstupní znalosti žáků pro splnění vzdělávacích cílů jednotlivých hodin, zjištěné nedostatky napravovaly. Nové učivo spolu se žáky vyvozovaly a rovněž vedly žáky k samostatnému vyvozování jednoduchých závěrů. Především při procvičování probraného učiva učitelky vytvářely příležitosti pro samostatnou práci žáků.

Většinou efektivně přitom využívaly čas k individuální práci se žáky prospěchově slabšími i s žáky s poruchami učení. Použité formy práce a vyučovací metody podporovaly aktivní práci. Byly pestré ve většině hospitovaných hodin, jen ojediněle byl průběh výuky monotónní. Kontrolní řešení bezprostředně následující po samostatné práci žáků byla zpětnou vazbou jak pro učitele, tak především pro žáky. Chybná řešení byla opravována, správná řešení zdůvodňována. Aplikací matematických pravidel a pouček se u žáků rozvíjelo logické myšlení a upevňovaly se jejich komunikativní dovednosti. I když byly v části sledované výuky při procvičování dříve probraného učiva uplatňovány frontální metody, nejednalo se o pasivní přejímání poznatků. Jasně a srozumitelně pokyny umožňovaly žákům plnit úkoly ve stanoveném čase. Podle povahy učiva se dařilo zařazovat úlohy s možností jejich využití v praxi.

Výuka probíhala v běžných kmenových třídách, které jsou prostorné, vybavené vhodným nábytkem, avšak pro výuku předmětu málo podnětné. Schválené učebnice a další učební texty (např. tabulky) byly ve vyučování efektivně využívány.

Ve většině hospitovaných hodin byla příznivá pracovní atmosféra. Střídáním činností a zapojováním žáků do vyučovacího procesu se dařilo udržovat jejich pozornost a zájem o předmět. Učitelky vedly žáky k používání odborné matematické terminologie a rozvíjely jejich komunikativní dovednosti.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice vykazují velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v dějepisu

Odborná a pedagogická způsobilost obou hospitovaných vyučujících pozitivně ovlivňuje výuku. U začínající učitelky je menší míra pedagogických zkušeností řešena ustanovením uvádějícího pedagoga. Zatím však nebyly použity účinné formy praktického předávání zkušeností (např. hospitace).

Kvalifikovaný přístup vyučujících k výuce dějepisu je zárukou průběžného vzbuzování zájmu žáků o předmět. Uplatňování netradičních pedagogických trendů nebylo vždy dostatečně organizačně promyšlené. Žáci jsou pravidelně klasifikováni, což je zřejmé ze zápisů v žákovských knížkách. Dílčí hodnocení práce žáků se vyskytovalo při hospitacích pouze sporadicky.

Používané vyučovací metody byly většinou účinné, v některých případech však po stránce organizační méně zdařilé. Referáty žáků byly vypracovány důkladně, avšak technika jejich zadávání a jejich následného využití pro činnosti ostatních žáků nebyla vždy dostatečně promyšlená. Přemíra žákovských referátů vedla v případě jedné hodiny k jednotvárnosti a monotónnosti výuky, což snížilo kvalitu psychohygienických podmínek učení. V ostatních hodinách naopak bylo preferováno činnostní pojetí výuky, čímž byl proces učení výrazně zefektivňován. Ve všech sledovaných hodinách byl zřejmý zájem žáků o osvojované učivo. Citlivě a účinně byly do výuky zakomponovány výchovné momenty učiva, což se pozitivně projevilo v reakcích žáků v podobě jejich samostatných úsudků a myšlenkových závěrů. Materiální podpora učení byla na průměrné úrovni, avšak směřovala vždy k názornosti výuky.

Žáci reagovali velmi pohotově na problémové otázky, velmi dobře využívali osvojených vědomostí při práci s názornými pomůckami a s dějepisnými mapami, nacházeli vazby mezi historickými fakty a jejich příčinami a následky i mezi údaji časovými a geografickými. Dokázali aplikovat své poznatky na zadané příklady a úkoly.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy jsou v předmětu dějepis hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v přírodovědných předmětech (fyzika, chemie, přírodopis)

Kvalifikovanost všech hospitovaných vyučujících se příznivě promítala do úrovně sledované výuky.

Vstupní motivace žáků nebyla ve většině hospitovaných hodin výrazná, avšak v průběhu hodin se již velmi dobře dařilo zaujmout žáky vhodně volenými příklady, apelovat na jejich praktické zkušenosti a srovnávat biologické i fyzikální objekty s předměty z denního života. Byly využity mezipředmětové vazby k českému jazyku, dějepisu a zeměpisu. Učitelky začleňovaly odkazy na regionální problematiku i na učivo nižších ročníků. V převážné většině sledovaných hodin vyučující využívaly pozitivního posilování, úspěchy žáků oceňovaly pochvalou i klasifikací. Výchozí znalosti žáků byly vždy důsledně prověřeny frontálním či individuálním zkoušením s možností zadávání otázek zkoušeným žákům ostatními spolužáky, což výrazně podporovalo používání odborné terminologie jednotlivých vědních disciplín a současně posilovalo u žáků schopnost přesného a výstižného vyjadřování. Hodnocení žáků bylo objektivní, avšak ne vždy bylo zdůvodňované. Všechny vyučující poskytovaly žákům pomoc při řešení zadaných úkolů. Méně pozornosti však věnovaly vedení žáků k sebehodnocení a hodnocení spolužáků. Jen v menší části hospitovaných hodin bylo v závěru provedeno shrnutí učiva s aktivním zapojením žáků. Většina hodin probíhala v prostředí vzájemné důvěry, tolerance, pochopení a respektování.

Všechny hodiny byly velmi dobře naplánované a promyšlené, cíle hodin byly reálné, vycházely z učebních osnov a respektovaly aktuální stav třídy. Zpracované tematické plány zajišťují průběžné plnění učebních dokumentů. Bezprostřední přípravu vyučujících na výuku a rozvoj specifických dovedností žáků ztěžuje chybějící odborná učebna přírodovědných předmětů.

Výuka byla vedena frontálním způsobem, jenž byl zpestřován samostatnou prací žáků, diskusí, problémovým řešením úloh, přednesem referátů či soutěžemi. Vyučující zařazovaly za spolupráce žáků demonstrační pokusy, umožňovaly žákům některé pokusy provádět samostatně, využívaly učební pomůcky přinesené žáky. Účelná byla práce s učebnicí, sbírkami úloh a řadou biologických exponátů. Vhodně začleněné videoukázky oživily výuku a zároveň dostatečně nahradily chybějící materiální vybavení. K rozvoji komunikativních dovedností žáků a k aktivnímu učení přispívala práce ve skupinách, při níž byli žáci vedeni k odpovědnosti, spolupráci, k vyhledávání a třídění informací. V rámci činnostního pojetí výuky dle realizovaného vzdělávacího programu jsou zařazovány laboratorní práce, odrážející požadavky učebních osnov i materiálního zázemí školy. Použité metody a formy práce ve výuce umožňovaly naplnění stanovených cílů. Žáci prokazovali vědomosti o stavbě těl a životě vybraných organismů, aktivně vytvářeli příklady potravinových řetězců, nacházeli vysvětlení chemických a fyzikálních jevů v přírodě.

Materiální podpora výuky vycházela z dostupných učebních pomůcek, mezi nimiž byla i řada těch, které opatřili žáci a vyučující. Umístění školních pomůcek na více místech školy ztěžovalo jejich využívání. Didaktická technika byla zařazena uvážlivě. Učební prostředí bylo jen zřídka vyzdobeno nástěnnými obrazy s tematikou přírodovědných předmětů, jež by přispěly ke zvýšení zájmu o probírané učivo. Estetická úroveň učeben byla průměrná. Střídání činností během hodin přispívalo k relaxaci žáků, kteří pozorně sledovali výuku a většinou vyjadřovali zájem o vyučovaný předmět.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy jsou ve všech sledovaných přírodovědných předmětech hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v informatice a v praktických činnostech (práce s počítačem)

Výuku zabezpečuje pedagog s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro učitelství na prvním stupni ZŠ. Jeho metodické zkušenosti a odborné znalosti velmi příznivě ovlivnily kvalitu výuky.

Bezprostřední příprava na hospitované hodiny byla pečlivá a promyšlená. Výukové cíle byly stanoveny v souladu s učebními osnovami, respektovaly aktuální složení jednotlivých skupin žáků a zohledňovaly jejich výstupní znalosti a dovednosti.

Během výuky byla práce žáků hodnocena. Pozitivní hodnocení a individuální vstřícný přístup učitele k žákům zvyšovaly zájem o předmět. Radou, opakovaným předváděním jednotlivých úkonů a účinnou pomocí jim učitel umožňoval úspěšně zvládnout dané úkoly.

Organizace, vhodné formy práce i vyučovací metody uplatněné ve sledované výuce zajišťovaly činnosti pojetí vzdělávacího programu a směřovaly k naplnění stanovených vzdělávacích cílů sledovaných hodin. V průběhu činností na počítači si žáci osvojovali a upevňovali dovednosti s jeho ovládním, rozvíjeli svoje poznatky o dalších funkcích a možnostech jeho využití v praxi. Silně motivujícím prvkem pro žáky byla práce v internetové síti, kdy škola využívá finančně výhodné možnosti přístupu na internet. V průběhu jednotlivých hodin vyučující stále kontroloval správnost prováděných dílčích kroků na jednotlivých pracovištích, pomáhal odstraňovat chybná řešení a problémy s funkčností. Množství počítačů umožňuje, aby žáci pracovali samostatně. V průběhu řešení úkolů si žáci navzájem pomáhali a radili si.

Velmi dobré materiální podmínky účelně vybavené odborné učebny s dostatečným množstvím funkčních počítačů propojených do sítě s možností přístupu na internet umožňují rozvíjet dovednosti žáků praktickými činnostmi s minimálním nezbytným množstvím teoretických znalostí. Psychohygienické podmínky v odborné učebně byly velmi dobré, psychohygienické zásady výuky byly respektovány.

Ve sledované výuce byla zaznamenána velmi dobrá spolupráce a komunikace mezi žáky a učitelem. Vyučující respektoval osobnost každého žáka.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy vykazovaly v uvedených předmětech celkově velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v hudební výchově

Hudební výchova je vyučována učitelkou bez pedagogické a odborné způsobilosti pro učitelství na základní škole. Avšak vzhledem k tomu, že vyučující je absolventkou konzervatoře, je výuka vedena na velmi dobré úrovni po stránce odborné. Do oblasti metodické se absence učitelké způsobilosti pro ZŠ promítla pouze částečně.

Výrazná muzikálnost vyučující, projevující se v jejích dovednostech pěveckých a instrumentálních, působí jako motivující příklad pro žáky. Toto pozitivum však nebylo vždy metodicky využito tak, aby na přednesové aktivity samotné vyučující organicky navazovaly činnosti žáků a byly tak didakticky zúročeny. Vysoce muzikální projevy učitelky zůstávaly často izolovány od vlastního procesu učení a žáci byli ponecháni v pasivitě. Výkony žáků byly hodnoceny pouze sporadicky, v žákovských knížkách většinou nebyla klasifikace z hudební výchovy uvedena.

Učivo je řádně plánováno, avšak pozornost věnovaná jednotlivým oblastem hudební výchovy není dosti vyvážená - poněkud nevýrazně byly při hospitovaných hodinách sledovány a uplatňovány činnosti hudebně pohybové.

Mezi vyučovacími metodami dominuje tzv. učení nápodobou (např. zpěv žáků následuje po předzpívání vyučující) na úkor činnostního pojetí výuky (např. intonace vyvozované z notového zápisu za pomoci názorných pomůcek a dosavadních vědomostí a dovedností žáků).

Struktura hospitovaných vyučovacích hodin byla dosti jednotvárná, použití názorných pomůcek bylo spíše ojedinělé a nebylo vždy efektivní. Prezentování nového učiva mělo převážně výkladový charakter. Přesto však vyučující svou muzikálností, svým zasvěceným vztahem k hudbě, svým pěveckým projevem a v neposlední řadě velmi kvalitním instrumentálním doprovodem písní dokázala žáky stimulovat k dobrým pěveckým výkonům a k soustředěnému (i když dosti pasivnímu) poslechu hudby.

Škola má řadu kvalitních vyučovacích pomůcek, použity však byly pouze některé. Bylo zřejmé, že žáci zatím nejsou běžně zvyklí na práci s nimi (např. ozvučená notová tabule nebo doprovodné rytmické nástroje). Výuka předmětu probíhá ve dvoraně; tím je příprava vyučovacích pomůcek po stránce organizační poněkud znesnadňována. V některých třídách nemají žáci učebnice hudební výchovy, což vyučující kompenzuje kopírovanými výukovými materiály. Zápisy v sešitech nebyly vedeny systematicky tak, aby žákům byly – např. při chybějící učebnici – názornou a systematicky strukturovanou pomůckou.

Komunikace při hospitovaných hodinách byla ze strany vyučující velmi vstřícná, kultivovaná a umocňovala tak esteticko-výchovný charakter předmětu.

Kvalita vzdělávání a výchovy v předmětu hudební výchova je celkově hodnocena jako průměrná.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Kontrola výsledků vzdělávání žáků na 1. stupni ZŠ probíhá prostřednictvím vlastních evaluačních nástrojů – prověrek, žákovských prací a diktátů zadávaných jednotlivými vyučujícími. Práce žáků jsou analyzovány a jevy, ve kterých žáci nejčastěji chybují, jsou znovu procvičovány. Celostátních standardizovaných testů škola nevyužívá.

Výsledky vzdělávání a výchovy na 2. stupni ZŠ jsou rovněž zjišťovány vlastními evaluačními nástroji. Kromě zkoušení a prověrek jsou to především čtvrtletní písemné práce v českém jazyku a matematice, které se vyhodnocují podle přijatého systému hodnocení. Výsledky sledovaných jevů se analyzují a v případě četnější neúspěšnosti vyučující provádějí nápravná opatření. Škola si vytváří a ke sledování kvality přípravy žáků využívá vlastní testy, např. test všeobecných znalostí, přehled učiva základní školy, srovnávací testy z českého jazyka a matematiky. V 9. ročníku se rovněž používá vědomostní test z matematiky „přijímací zkoušky nanečisto“. Při zjišťování výsledků vzdělávání jsou žáci s poruchami učení zohledňováni (upravené zadání testu, rozdělení testu a vypracování jeho jednotlivých částí v časovém odstupu).

Provázanost systému zjišťování výsledků vzdělávání a výchovy s kontrolním systémem školy v oblasti hospitační činnosti je zatím méně výrazná. V průběhu sledované výuky většina žáků prokazovala velmi dobré znalosti, které odpovídaly učebním osnovám příslušného předmětu a ročníku.

Mateřská škola

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v MŠ

Mateřská škola uplatňuje ve výchovně-vzdělávací činnosti prvky „daltonské ho plánu“, které pozitivně ovlivňují její kvalitu. Děti jsou vedeny ke vzájemné ohleduplnosti, úctě a spolupráci. V obou třídách jsou umístěny tzv. „daltonské“ tabule, na kterých si děti samy vyznačují úspěšné zvládnutí zadaných úkolů, při jejichž plnění spolupracují a vzájemně si pomáhají. Učitelky podporují sebedůvěru dětí a vedou je k sebehodnocení.

Činnost MŠ vychází vstříc zájmům rodičů a dětí, jimž nabízí různé zájmové aktivity. Náležitá pozornost je věnována preventivní logopedické péči. K sounáležitosti dětí i rodičů se školou přispívají nejrůznější společné akce (mikulášská nadílka, vánoční dílna, velikonoční dílna, oslava Dne matek, výlety apod.). Na škole neformálně pracuje „Klub rodičů“, který se na přípravě a pořádání uvedených akcí spolupodílí. Ve spolupráci s rodiči a s pracovníky brněnské zoologické zahrady škola uspořádala pro veřejnost v centru Brna výtvarnou výstavu, na níž prezentovala práce dětí. Třídy i ostatní prostory školy jsou nápaditě a vkusně vyzdobeny výrobky a výtvarnými pracemi dětí.

Spontánní a řízené činnosti

Pro spontánní i řízené činnosti učitelky připravovaly podnětné prostředí s bohatou nabídkou hraček, pomůcek, materiálů a doplňků ke hrám. V obou třídách si děti vytvořily třídní pravidla chování, která samy nebo s pomocí učitelek graficky znázornily a umístily ve třídě. Tato pravidla důsledně dodržovaly a dovedly s nimi pracovat. Do her zasahovaly učitelky citlivě a pomáhaly je rozvíjet. Podporovaly fantazii, představivost, sebedůvěru a tvořivost dětí. Projevy a chování dětí hodnotily většinou adresně, oceňovaly individuální vzdělávací pokroky dětí a posilovaly jejich prožitek z úspěchu. Vhodnou a promyšlenou vstupní i průběžnou motivací propojovaly jednotlivé činnosti s reálným prostředím, navazovaly na praktické zkušenosti dětí a na jejich zážitky. Do nabízených činností se děti zapojovaly aktivně a se zájmem. Ve třídě byla klidná atmosféra založená na důvěře mezi dětmi a učitelkami. Děti měly většinou dostatek příležitostí k vyjádření svých zážitků a přání.

Plánování a bezprostřední příprava výchovně-vzdělávací práce byly většinou promyšlené, stanovené cíle respektovaly individuální tempo, schopnosti a potřeby dětí. Sebehodnocení výchovně-vzdělávací práce učitelky provádějí pravidelně každý týden, avšak jeho vliv na plánování spolu s účinnou zpětnou vazbou nejsou vždy zřejmé. Přejechy mezi jednotlivými činnostmi byly převážně plynulé, někdy při činnostech organizovaných frontálně převažoval verbální projev učitelky a zvolené metody práce nepřispívaly k aktivizaci dětí. V těchto případech nebyl vytvořen dostatečný prostor pro seberealizaci dětí ani pro rozvoj jejich samostatného řečového projevu. Většinou však zvolené metody a formy práce preferovaly přirozené učení a děti získávaly poznatky a dovednosti svou vlastní zkušeností, prožitkem či při experimentování. Učitelky podporovaly osobnostní a sociální rozvoj dětí, vedly je ke vzájemné ohleduplnosti a toleranci, což se příznivě promítalo do přátelských vztahů mezi nimi. Stanovený režim dne respektuje intervaly mezi podáváním jednotlivých jídel, také pobytu venku je vymezen náležitý čas. Pitný režim je zaveden a byl přirozeně využíván v průběhu celého dne. Děti měly dostatek příležitostí pro hry i pohybové aktivity. Individuální potřebu spánku dětí učitelky většinou respektovaly.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Učitelky věnovaly pozornost rozvoji pohybových dovedností dětí a cíleně rozvíjely jejich jemnou motoriku. Pohybový rozvoj i jemná motorika odpovídaly věkovým a individuálním možnostem dětí.

Děti se zapojovaly do přípravy stolování, byly samostatné při sebeobsluze. Děti byly důsledně vedeny k osvojování zdvořilostních návyků, což se příznivě odrazilo v pěkném chování a jednání dětí.

Děti měly bohatou slovní zásobu, představivost i fantazii. Tato skutečnost se příznivě promítala do vzájemné komunikace dětí i do obsahové náplně jejich her. Úroveň jejich jazykových a řečových dovedností byla velmi dobrá. Pozitivní vztah dětí k přírodě učitelky rozvíjely, vhodně navazovaly na zkušenosti dětí z pobytu venku, využívaly různorodých přírodnin, literatury s přírodní tematikou a vedly děti k ochraně životního prostředí.

Děti byly zdravě sebevědomé, dovedly samostatně řešit problémové situace, spolupracovat s ostatními, přijímat různé sociální role i přizpůsobit se pokynům učitelky.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti MŠ byly velmi dobré.

Vzdělávání a výchova ve všech sledovaných oblastech v ZŠ a v MŠ probíhalo v souladu se schválenými učebními dokumenty. Učitelé se na výuku pečlivě připravují, metody a formy práce promýšlejí. Výsledky vzdělávání jsou v jednotlivých předmětech zjišťovány vlastními evaluačními nástroji. V průběhu sledované výuky většina žáků prokazovala velmi dobré znalosti a dovednosti. Rovněž komunikativní dovednosti žáků jsou rozvíjeny. V hodnocení průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací činnosti školy jednoznačně převažuje velmi dobrá úroveň.

SOUČÁSTI ŠKOLY

Školní družina

Součástí školy je školní družina s kapacitou 200 žáků. V letošním školním roce je v šesti odděleních ŠD zapsáno k pravidelné docházce 150 žáků a 20 žáků k nepravidelné docházce. Provoz je zabezpečen každodenně, kromě prázdnin, v době od 6:30 do 17:00 hodin. Z šesti vychovatelek zajišťujících výchovně-vzdělávací činnost ŠD dvě svým vzděláním nespĺňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Plánování činnosti ŠD vychází z celoročního plánu práce, je v něm zakotvena problematika pedagogická, organizační, materiální a metodická. Týdenní skladba činností je uvedena v přehledech výchovně-vzdělávací práce. Činnost vychovatelek a jednání metodického sdružení, jehož členy jsou všechny vychovatelky, jsou koordinovány vedoucí vychovatelkou. V letošním školním roce nejsou v rámci školní družiny organizovány žádné zájmové útvary. Řád školní družiny je součástí vnitřního řádu školy. Kontrolu činnosti ŠD provádí vedení školy operativně, neplánovaně. Písemné záznamy z těchto kontrol nebyly předloženy. Povinná dokumentace školní družiny je vedena řádně a v úplnosti a průkazným způsobem zachycuje průběh výchovně-vzdělávací činnosti.

Školní družina využívá pro svou činnost vlastní prostory ve třech budovách (odloučená pracoviště školy). Prostory svým uspořádáním odpovídají potřebám dětí mladšího školního věku, jsou průměrně vybaveny a na jejich výzdobě a úpravě se svými výrobky a výtvarnými pracemi podílejí také žáci. Většina učeben pro jednotlivá oddělení není příliš prostorná, což

ztěžuje realizaci pohybových aktivit. Vychovatelky pro tyto činnosti využívají tělocvičnu ve škole, školní dvůr nebo školní hřiště. Při hospitacích v jednotlivých odděleních byly odpočinkové, rekreační a zájmové činnosti zařazovány vyváženě. Vychovatelky většinou promyšleně zařazovaly organizované, spontánní, kolektivní a individuální formy činnosti, které byly voleny s ohledem na požadavky pedagogiky volného času. Organizace pobytu dětí ve školní družině je přizpůsobována potřebám dětí a jejich rodičů.

V rámci své činnosti pořádá ŠD výtvarné výstavy, žáci se účastní řady soutěží, podílejí se na výzdobě učeben i výdejny jídla a vyrábějí dárky pro budoucí žáky prvních tříd.

Činnost školní družiny byla na základě zjištěných skutečností hodnocena jako velmi dobrá. Sledované aktivity byly organizovány účelně, jejich realizace podporovala osobnostní a sociální rozvoj žáků.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Kapacita základní školy i jejích součástí, uvedená v Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č. j. 33 079/01-21 ze dne 25. února 2002 s účinností od 1. července 2001, nebyla ve sledované oblasti v kontrolovaném období v ZŠ, MŠ a ŠD překročena.

Zřizovací listina školy je v souladu s výše uvedeným Rozhodnutím o změně zařazení do sítě škol.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM ZA OBDOBÍ ROKU 2001

Závazným ukazatelem rozpočtu byl v roce 2001 objem prostředků na platy, na ostatní platby za provedenou práci a dále limit počtu zaměstnanců. Prostředky na platy a na ostatní platby za provedenou práci byly v malé míře nedočerpány (prostředky na platy o 581,--Kč a prostředky na OPPP o 107,--Kč). Tyto prostředky byly řádně a ve stanoveném termínu zúčtovány se státním rozpočtem. U limitu počtu pracovníků bylo zjištěno naplnění z 95 %.

Škola dodržela termín pro zpracování podkladů pro finanční vypořádání vztahů se státním rozpočtem za rok 2001, údaje uvedené ve vyúčtování souhlasí s údaji v účetnictví školy a jsou doloženy řádnými účetními doklady. V souladu s pokynem poskytovatele byly ve stanoveném termínu a na určený účet odvedeny nespotřebované prostředky státního rozpočtu.

Přidělenou dotaci ze státního rozpočtu použila škola ve sledovaném období účelně a efektivně na platy zaměstnanců, na odměny za práci vykonávanou na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr, na zákonné odvody do sociálních a zdravotních fondů, na ostatní náklady zaměstnanců vyplývající z pracovně právních vztahů, tj. na osobní ochranné pracovní prostředky, na příspěvek na stravování, na pojištění zaměstnanců, dále na výdaje za učební pomůcky a učebnice a na výdaje související s dalším vzděláváním pedagogických pracovníků.

Za kontrolované období roku 2001 byla vypracována výroční zpráva o hospodaření, která obsahuje požadované údaje.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace školy stanovená § 38 a odst. 1 písm. a) - h) zákona č 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, vztahující se ke školnímu roku 2002/2003
- Koncepce činnosti školy
- Plán práce na školní rok 2002/2003
- Organizační řád
- Dokumentace výchovného poradenství
- Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2001/2002
- Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání hospitovaných pedagogických pracovníků
- Vzorčky žákovských sešitů, žákovských prací, žákovských knížek a deníčků
- Podkladová inspekční dokumentace ZŠ, dotazník pro ředitele před inspekcí
- Tematické plány hospitovaných předmětů
- Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č. j. 33 079/01-21 ze dne 25. 2. 2002
- Zřizovací listina ze dne 29. 6. 2001
- Výkaz o mateřské škole Škol (MŠMT) V 1-01 ze dne 7. 10. 2002
- Třídní knihy VI. A, VI. B ve školním roce 1999/00
- Zápisy z jednání předmětových komisí a metodických zařízení
- Povolení výjimky ředitelem MŠ podle § 4 odst. 8 vyhlášky č. 35/1992 Sb., o mateřských školách ze dne 1. 9. 1999
- Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání pro školní rok 2002-2003 ze srpna 2002
- Třídní vzdělávací program MŠ pro školní rok 2002/2003
- Organizační řád MŠ z března 2001
- Řád MŠ ze srpna 2002.
- Přehled výchovné práce MŠ na školní rok 2002/2003
- Záznamy o dětech MŠ ve školním roce 2002/2003
- Režim dne MŠ ve školním roce 2002/2003
- Přehled o docházce v MŠ ve školním roce 2002/2003
- Evidenční list pro děti v MŠ na školní rok 2002/2003
- Přihlášky dětí do MŠ ve školním roce 2002/2003
- Kniha úrazů
- Zápisy z kontrolní a hospitační činnosti ve školním roce 2002/2003
- Inspekční zpráva č. j. 122 382/98
- Limit prostředků na platy ze dne 19. listopadu 2001
- Čtvrtletní výkaz Škol (MŠMT) P 1-04 o pracovnících a mzdových prostředcích v regionálním školství za 1. – 4. čtvrtletí 2001 ze dne 9. ledna 2002

- Mzdová rekapitulace za 01 – 12/ 2001 ze dne 6. listopadu 2002
- Sestava MF 2-04 za období 01/2001 – 12/2001
- Jmenný seznam zaměstnanců školy s osobními čísly ze dne 5. listopadu 2002
- Osobní složky pedagogických a nepedagogických zaměstnanců školy, osobní čísla 43723, 7904, 49570, 5320, 15507, 22400, 33260, 35000, 55316, 80566, 80510, 79261, 85756, 90587, 28092, 42300, 79258, 48712, 57700, 79313, 90590, 29000, 55314
- Vnitřní platový předpis pro zaměstnance Masarykovy základní školy, Zemědělská 29, Brno, ze dne 31. srpna 2001, včetně příloh
- Dohody o provedení práce a o pracovní činnosti uzavřené v období roku 2001
- Mzdové listy zaměstnanců školy za rok 2001
- Upravený rozpočet pro rok 2001 (Neinvestiční ukazatele roku 2001)
- Tabulka - Návrh rozpočtu 2001 – individuální integrace dětí a žáků
- Výroční zpráva o hospodaření v roce 2001 z ledna 2002 včetně příloh
- Výkaz Škol (MŠMT) V 3-01 o základní škole podle stavu k 30. září 2002 ze dne 4. října 2002, výkaz Škol (MŠMT) V 1-01 o mateřské škole podle stavu k 30. září 2002 ze dne 4. října 2002
- Účetní závěrka za rok 2001 odeslaná 8. února 2002: Rozvaha UČ OÚPO 3-02 k 31. prosinci 2001 Výkaz zisku a ztráty UČ OÚPO 4-02 k 31. prosinci 2001 a Příloha UČ OÚPO 5-02 k 31. prosinci 2001
- Údaje o finančním vypořádání dotací poskytnutých OŠMT MMB v roce 2001 ze dne 6. února 2002, Výpis z běžného účtu ze dne 15. února 2002
- Výpis zkrácené hlavní knihy za kalendářní rok 2001 ze dne 31. října 2002
- Účetní doklady týkající se příjmu a použití prostředků státního rozpočtu v období červen až prosinec 2001
- Výpisy obrátů na analytických účtech 50152, 50153, 50154, 50160, 51858, 52770, 52850, 54960, 69150, 91230 91240, 91250
- Směrnice pro oběh účetních dokladů a jejich kontrolu č.j. 2322/2001 ze dne 13. března 2001
- Zásady používání fondu kulturních a sociálních potřeb č.j. 2309/2001 z ledna 2001 a rozpočet FKSP na rok 2001 ze dne 31. ledna 2001
- Třídní kniha s vlepěným listem „Poučení žáků“ se záznamy o všeobecném školení žáků o BOZP při pracovním vyučování ze dne 10. září 2002
- Osvědčení pro osobu nakládající s nebezpečnými chemickými látkami o absolvování školení dle zákona č. 157/1998 Sb., ze dne 12. února 2002

ZÁVĚR

Vzdělávání a výchova v ZŠ a v MŠ jsou ve sledovaných oblastech realizovány podle platných učebních dokumentů.

Velmi dobré personální podmínky umožňují naplňovat výchovně-vzdělávací program ZŠ, MŠ a ŠD. Výrazná převaha pedagogických pracovníků splňujících podmínky pedagogické a odborné způsobilosti příznivě ovlivňuje kvalitu výuky a výchovy.

Materiálně-technické podmínky umožňují činnost ZŠ, MŠ a ŠD, ovšem nejsou optimální. Velký kontrast je patrný mezi esteticky upraveným exteriérem obou školních budov a stísněným a opotřebovaným interiérem, jehož některé prostory nesplňují podmínky bezpečnosti žáků. Vybavenost školy vyučovacími pomůckami je v pásmu průměru. Tuto skutečnost kompenzují pedagogičtí pracovníci iniciativním doplňováním fondu pomůcek vlastními pracovními materiály.

Progresivní pedagogické trendy v podobě prvků „daltonského plánu“ jsou úspěšně realizovány ve výchovně-vzdělávací práci MŠ. Učitelé ZŠ pracují jednak tradičními metodami s převahou frontální výuky, jednak uplatňují činnostní pojetí výuky za hojného využívání diferencovaně zadávaných úkolů, jimiž vycházejí vstříc vzdělávacím potřebám a zájmům konkrétních žáků nebo skupin žáků. Osobnostní a sociální rozvoj žáků školy je podporován kvalitní činností ŠD.

Ve srovnání s poslední školní inspekcí z roku 1998 se v kvalitě práce školy projevuje vzestupná tendence, a to jak v oblasti vzdělávání, tak i v oblasti organizačního a kontrolního systému školy. Způsob vedení zaměstnanců je propracován a realizován ve smyslu demokratického stylu součinnosti všech pracovníků školy. V oblasti materiálně-technických podmínek k podstatným změnám nedošlo.

Koexistence MŠ a ZŠ se jeví jako přínosná v tom smyslu, že přechod mezi předškolní výchovou a povinnou školní docházkou je plynulý.

Škola dodržela závazné limity regulace zaměstnanosti. Poskytnuté finanční prostředky státního rozpočtu použila ve sledovaném období účelně a efektivně v souladu s rozpisem ukazatelů upraveného rozpočtu na krytí nezbytných potřeb. Podklady pro zúčtování vztahů se státním rozpočtem za rok 2001 zpracovala správně a ve stanoveném termínu a nepoužité finanční prostředky státního rozpočtu odvedla na určený účet.

V průběhu kontroly nebylo v hodnocených oblastech zjištěno neefektivní nebo nevhodné využívání finančních prostředků státního rozpočtu.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Jitka Měřinska	Jitka Měřinská, v.r.
Členové týmu	Mgr. Hana Kališová	Hana Kališová, v.r.
	Mgr. Jaroslav Krška	Jaroslav Krška, v.r.
	Mgr. Zdeňka Nešetřilová	Zdeňka Nešetřilová, v.r.
	RNDr. Karel Pígl	Karel Pígl, v.r.
	Mgr. Eva Šefránková	Eva Šefránková, v.r.

Další zaměstnanci ČŠI

Ludmila Čepičková

Ing. Jiří Koc

Helena Svobodová

V Brně dne 29. listopadu 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:9. 12. 2002.....

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Podpis

Mgr. Miloš Hruža, ředitel školy

.Miloš Hruža, v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacního protokolu ČŠI
Krajský úřad Jihomoravského kraje, OŠMT, Žerotínovo nám. 3/5, 602 00 Brno	30. 12. 2002	122492/2002
ÚMČ Brno-sever, Bratislavská 70, 601 47 Brno	30. 12. 2002	122493/2002
MmB, OŠMT, Dominikánské n. 3, 602 00 Brno	30. 12. 2002	122494/2002
Rada školy	Není zřízena	---

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacního protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány